

Kirkeårets tekster

ÅPENBARINGS- OG FASTETID

EN SAMTALEGUIDE

fra januar til mars 2024

KIRKEÅRETS TEKSTER
ÅPENBARINGSTID & FASTE

UTVIKLET AV EIRIK B. FJELLESTAD
HAMAR FRIKIRKE &
FRIKIRKENS BARN & UNGE.

FRIBU.NO/BIBEL

1. UTGAVE, 2024
© FRIKIRKENS BARN & UNGE

KIRKEÅRETS TEKSTER

BIBEL EN ?

Hvor skal jeg starte når jeg leser Bibelen? Bibelen er den viktigste og mest konkrete måten Gud har og fortsatt åpenbarer hvem han er for oss mennesker. Vi ønsker at alle kristne skal lese, kjenne og bruke tid med Bibelen. Men hvor skal jeg begynne? Og hva gjør jeg når jeg ikke skjønner det jeg leser? Eller jeg er uenig? Eller ikke får det til å stemme med det andre jeg har lært om Gud?

Vi har i mange år brukt kirkeårets tekster og denne Bibelleseplanen som et verktøy hos oss. Denne samtaleguiden laget for å åpne opp tekstene for oss og enkelt kunne bruke den i husgrupper, personlig eller mentorsamtaler.

Å LESE SAMMEN

Vi anbefaler sterkt å gå gjennom studiene i samtale og fellesskap. Du kommer alltid dypere sammen med andre enn du gjør alene.

Studieteksten er den kommende søndagens tekst. På denne måten kan en komme under huden på teksten og komme forberedt og med god bakgrunnsforståelse til søndagens preken.

HISTORISK RYTME

Helt fra den første kristne tid har faste tekster blitt lest på bestemte dager. De første tekstene som ble lest på bestemte dager, var påsketekstene. Det var naturlig å lese tekstene om Jesu oppstandelse på dagen da en feiret oppstandelsen.

Siden har skikken med å lese bestemte tekster som passer med dagen og årstiden, blitt utviklet videre. Helt fra 300-tallet kjenner vi såkalte rekker med tekster som fortalte hva som skulle leses hver søndag gjennom året.

TEMATISK UTVALGT

Tekstrekken i de nordiske kirkene er i hovedsak ordnet tematisk. Det vil si at de tekstene som skal leses samme dag, på en eller annen måte hører sammen tematisk. Andre kirker, som anglikanske og katolske, har rekker som er ordnet ut fra kontinuerlig lesning. Det vil si at tekstene på søndager som følger etter hverandre, er fra samme skrift.

Se innledningsark til den aktuelle tiden i kirkeåret for en større forståelse av fokuset som tiden har. Dette fokuset knyttes ofte også inn i bakgrunnsteksten for hvert studie.

- Kirkeåret -

ÅPENBARINGS- TIDEN

Tiden mellom jul og faste kalles i kirkeåret åpenbaringstiden. Den innledes på Kristi åpenbaringsdag, som samtidig markerer avslutningen av juletiden. I åpenbaringstiden handler bibeltekstene om å bli kjent med ulike sider av Jesus som sann Gud og sant menneske.

Fra Peter Haldorfs «Hellig År»

LUKAS 2,40-52

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jesaja 49,1-7
- Romerne 15,4-6

BAKGRUNN

I Åpenbaringstiden blir vi kjent med Jesus som menneske. Året starter med Jesus som tolvåring i tempelet, og hans lengsel etter Guds hus og Guds nærvær.

#1 Prøv å gjenfortelle historien fra Jesu perspektiv.

#2 Se v. 48-49. Hvordan kunne Jesus gjøre dette mot foreldrene sine?

#3 Hvordan opplever du lengselen hos Jesus?

Bonus: Les Jesaja 49,1-7 for et overordnet perspektiv på Jesu kall og hjerte.

#4 Opplever du en lignende lengsel i ditt liv? Hvordan ser den ut?

Bonus: Les Romerne 15,4-6 som en innledning til bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MARKUS 1,3-11

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- 2 Mosebok 1,22-2,10
- Efeserne 1,7-12

BAKGRUNN

Epifania er kirkehistoriens navn for festen for Kristi dåp. En hendelse hvor Jesus viser hvordan Kristi ydmykhet og Kristi herlighet går hånd i hånd. Teksten handler om Gud, som gir avkall på sitt eget og tar på seg en tjenerskikkelse.

#1 Hva var Johannes oppgave? Hvordan løste han den?

#2 Hvordan tror du Jesu dåp opplevdes for folkemengden rundt?

#3 Se v. 10-11. Hvorfor åpenbarer Gud, Jesus og Den hellige ånd seg på denne måten?

#4 Er "Herrens vei ryddet" i ditt liv? Kjenner du han igjen når han åpenbarer seg?

Bonus: Les Efeserne 1,7-12 som innledning til bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

JOHANNES 4,4-26

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jesaja 55,1-3
- Åpenbaringen 22,16-17

BAKGRUNN

I fortsettelsen av historien om Jesus dåp forrige uke, spiller vann en viktig rolle som symbol på Den hellige ånd i ukens tekst. Vannet/Ånden blir en kilde som veller fram og gir evig liv.

#1 Hvordan utvikler ordene om vann seg gjennom denne samtalen?

#2 Etter dagens tekst løper kvinnen begeistret avgårde. Hvorfor denne reaksjonen?

#3 Les Jesaja 55,1-3. Kjenner du igjen Jesus og hans budskap i teksten?

#4 Klarer du å ta imot Jesus og hans godhet uten betaling?

Bonus: Les Åpenbaringen 22,16-17 som innledning til bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MARKUS 4,26-34

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jeremia 20,7-9
- Romerne 10,13-17

BAKGRUNN

Såmannssøndag er den åttende søndag før påske. En søndag med fokus på å spre ut Jesu evangelium; ordene om guds rike. Tekster som omhandler mysteriet av hvordan tro skapes i et menneske, og hvordan Guds rike vokser.

#1 Oppsummer de to lignelsene med egne ord.

#2 Hva tror du Jesus ønsker at folket skal forstå med lignelsene?

#3 Har du erfart at Guds rike vokser av seg selv i eget og andres liv?

#4 Hvordan påvirker teksten din tilnærming til å gi Jesus videre?

Bonus: Les Romerne 10,13-17 som enn innledning til bønn for nære som ikke tror.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MARKUS 9,2-13

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- 2 Mosebok 3,1-6
- 2 Peter 1,16-18

BAKGRUNN

Der julen fokuserer på Gud som blir menneske, viser Kristi forklarelsesdag oss Jesu gudommelighet. Jesu tre nærmeste disipler får et glimt av Jesu gudommelige vesen, slik han var før han ble menneske, og slik han skal være ved gjenkomsten.

#1 Gjenfortell teksten med egne ord.

#2 Hvorfor tror du Jesus velger å åpenbare seg på denne måten?

#3 Les 2 Peter 1,16-18. Hvordan har hendelsen påvirket Peter?

#4 Hvordan ser ditt indre bilde av Jesus ut?

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

- Kirkeåret -

FASTETIDEN

Fastetiden er en tid for stillhet, bønn, fysisk faste fra mat. En tid med tekster som omhandler bot, selvransakelse og kamp. Fasten er ikke til for å gjøre livet hardere og vanskeligere. Hensikten er ikke å plage seg selv med å avstå fra ting, men å utfordre de onde kreftene som stadig trenger seg inn i hjertene våre.

Fastetiden gis oss for at hjertet skal bli mykere og varmere ved at vi trekkes inn i en atmosfære som smelter det frosne og vekker det som sover til live. Poenget med fasten er altså ikke at den oppøver evnen til å gi avkall, men at den gir oss tilbake evnen til å undres.

Fra Peter Haldorfs «Hellig År»

JOHANNES 12,20-33

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jesaja 53,1-5
- 1 Korinter 1,18-25

BAKGRUNN

Med Fastelavnssøndag begynner nedtellingen til fastetiden, som begynner med Askeonsdag. Søndagen peker på Jesu vandring mot Jerusalem som nå tar til for alvor. I Jerusalem venter lidelse og død, men også nytt liv.

#1 Hva er konteksten Jesus snakker inn i (se gjerne på teksten før og etter i Bibelen)?

#2 Prøv å oppsummere det Jesus sier i historien.

#3 Hva er sammenhengen mellom død, frukt og liv for Jesus?

#4 Se v. 25. Hva betyr ordene om å elske, miste, hate og berge livet for ditt liv?

Bonus: Les Jesaja 53,1-5 som enn innledning til takk og bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MATTEUS 16,21-23

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- 1 Mosebok 4,1-7
- 1 Korinter 10,10-13

BAKGRUNN

Første søndag i fasten har Jesu egen kamp mot fristelse i fokus, men også om oss menneskers kamp mot prøvelser og fristelser. Vi ser at Jesus i ett og alt deler våre kår, som “prøvet i alt, men uten synd”.

#1 Se på avsnittet før dagens tekst. Hva er bakgrunnen for historien?

#2 Hvilke fristelser tror du ligger bak Peter og Jesu ord i dagens tekst?

#3 Les 1 Korinter 10,10-13. Hvordan kalles vi til å møte fristelse?

#4 Hvordan ser fristelse ut i ditt liv? Hvordan kjemper du mot?

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

LUKAS 7,36-50

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- 1 Mosebok 3,8-15
- Romerne 5,17-19

BAKGRUNN

Den andre søndagen i fasten oppfordrer oss til å kjempe troens gode strid, og om ikke å gi opp å rope når Gud skjuler seg. Troen er ikke en selvfølge og blir stadig angrepet. Dagens historie handler om å tørre å trenge seg frem til Jesus.

#1 Sett deg inn i kvinnens situasjon før og under historien. Hva kjenner hun på?

#2 Sett deg inn i Simons opplevelse. Hva kjenner han på?

#3 Se v. 47-50. Hva lærer vi om tilgivelse og frelse?

#4 Hvem i historien kjenner du deg igjen i? Har du tatt imot tilgivelse?

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MARKUS 9,17-29

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Job 2,1-10
- Efeserne 6,10-18

BAKGRUNN

Tredje søndag i fastetiden stiller oss ansikt til ansikt med ondskapens åndelige virkelighet. Ondskapen kan ikke kun avfeies eller bortforklares. Alene makter vi ikke stå i mot den onde. Vi kalles til å bli sterke i Herren.

#1 Gjenfortell historien med egne ord (gjerne fra disiplenes perspektiv).

#2 Hva skulle til for å drive ånden ut?

#3 Hva viser guttens far om tro?

#4 Hva tror du Gud ønsker å vise deg med denne historien?

Bonus: Les Efeserne 6,10-18 som enn innledning til bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

JOHANNES 3,11-16

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- 4 Mosebok 21,4-9
- 2 Korinter 5,18-21

BAKGRUNN

Den fjerde søndagen i advent handler om vår avhengighet til Gud. Gud alene kan redde oss; vår egen tilstrekkelighet kommer til kort. Teksten viser Jesu rolle i denne frelsen, og hvordan han er løftet opp så vi kan motta frelse ved ham.

#1 Hvem er menneskesønnen og hva er hans rolle i teksten?

Bonus: Les 4 Mosebok 21,4-9 for bakgrunnshistorien om slangen i ørkenen.

#2 Hva var Guds motivasjon? Hvem har tilgang til evig liv?

#3 Les 2 Korinter 5,18-21. Hvordan fungerer forsoningen?

#4 Gud har gitt forsoningens tjeneste. Hvordan ser det ut for deg?

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

LUKAS 1,46-55

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jeremia 33,14-17
- Efeserne 1,3-6

BAKGRUNN

Maria budskapsdag lander alltid ni måneder før jesu fødsel. Dagen er en pause i fastetidens kamp; en dag for lovsang og tilbedelse. Dagen er en feiring for Guds mor, og også et bud om glede og nåde i alle kristnes liv.

#1 Hva er bakgrunnen for Marias lovsang? Se v. 39-45.

#2 Hvilke fokus har Marias lovsang?

#3 Hva er hensikten med lovsang?

#4 Hvordan ser lovsang ut i ditt liv?

Bonus: Les Efeserne 1,3-6 som en innledning til lovsang, takk og/eller bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MATTEUS 26,6-13

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jesaja 56,6-8
- Romerne 3,21-26

BAKGRUNN

Påsken og påskeuken innledes med en annen historie om en kvinne som salver Jesus; denne gangen som en forberedelse til hans kommende død. I jødisk tradisjon ble en salvet når en stod foran en ny fase i livet.

#1 Gjenfortell historien fra disiplenes perspektiv.

#2 Hvorfor var denne dyre salven verdt det?

#3 Hvordan utfordres vårt materielle verdensbilde av denne historien?

#4 Hvordan kan du ære Jesus konkret denne påsken?

Bonus: Les Jesaja 56,6-8 som en innledning til takk/tilbedelse/bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

Samtaleguiden er et supplement til Verbums bibelleseplan.
Leseplanen er en guide for lesing i uka og søndagens prekentekst.

KJØP LESEPLANEN PÅ [BIBELLEN.NO](https://www.bibelen.no)